

KATEHEZA ŠKOFA JAMNIKA MLADIM NA SVETOVNEM DNEVU MLADIH KRAKOV 2016

1. dan, 27. julij 2016

Prisrčen pozdrav vsem skupaj. Kako lepo vas je videti! Lep pozdrav duhovnikom, redovnikom, redovnicam, rektorju tukajšnjega svetišča, g. Bogdanu, predvsem pa vam, mladim. Hvala za gostoljubje v tukajšnji župniji! Prisrčen pozdrav pa tudi g. Tonetu Česnu, ki nas je tukaj lepo sprejel in poskrbel za vso organizacijo. Prenašam vam prisrčne pozdrave od vseh slovenskih škofov; želijo vam, da bi bili tukajšnji dnevi čim bolj blagoslovljeni.

Pred tremi leti nas je bilo tam v Riu samo nekaj mladih iz Slovenije. Vesel pa sem, da vas danes vidim zbranih toliko mladih iz Slovenije. Pri današnji katehezi bomo še posebej poudarili temo milosti. Milost je, da smo danes lahko tukaj, da lahko skupaj molimo, se pogovarjamo, se družimo in spoznavamo to prijazno mesto Krakov.

Med premišljevanjem in pripravo na te kateheze sem se odločil, da vam bom spregovoril o treh osebah, ki zaznamujejo prostor, v katerem se nahajamo: to so sveti Janez Pavel II., ki je pred natanko 20 leti prvič obiskal Slovenijo, sveta Favstina Kowalska ter sveti Maksimiljan Kolbe. Papež, ki bo v petek v Auschwitzu, bo v petek v tišini tam molil na tem kraju trpljenja in mučeništva. Poljaki so v zgodovini veliko pretrpeli in zato smo danes na kraju milosti, svetosti, usmiljenja, kjer lahko doživimo, kako nas ima naš ljubi Bog rad. To vam tudi iskreno želim, pa naj bo to ob petju, hoji, molitvi, maši, prihodu papežu, druženju ... Čeprav je dogodkov veliko, je najbolj pomembno, da nikoli ne pozabimo na bistveno: da najdemo čas in možnost, da drug drugemu podelimo svoj čas. Pogovarjajmo se, klepetajmo; pa ne samo sami med seboj, ampak tudi z Bogom. Tako se bomo počutili bolj močne in bolj povezane.

V dnevniku svete Favstine je ta svetnica zapisala veliko posebnih, svetih, jasnih misli. Bila je redovnica, stara 33 let, ko je umrla, v svojem življenju je imela posebna razodetja. Po njem pričevanju so tudi nastala slika Jezusa s podobo usmiljenega Jezusa. Tekom današnje kateheze vam bom spregovoril o njenih zapisih iz dnevnika.

»Vsa se želim spremeniti v tvoje usmiljenje, da bi bila živi odsev tebe, o Gospod. Naj ta največja Božja lastnost, to je brezmejno Božje usmiljenje, skozi moje srce in mojo dušo dospe k bližnjim.«

Gospodova dobrot do nas je vedno brezpogojna. Čeprav sem naredil to in to in sem navadna baraba, moramo vedeti, da noben od naših grehov ni tako velik, da nam ga Bog ne bi mogel

odpustiti. Samo ponižno in iskreno moramo to priznati. Zato vam v teh dnevih res predlagam spoved, čistilno akcijo za dušo, ker to človeka res spremeni.

In potem so tu še naslednje misli:

»Pomagaj mi, o Gospod, da bi bile moje oči usmiljene, da nikoli ne bi sumničila in ne sodila po zunanosti, ampak iskala to, kar je v dušah mojih bližnjih lepo, in jim pomagala.«

Naj bodo moje oči usmiljenje: kako pomemben je način, kako nekoga pogledamo: ga pogledamo mrko, ga sploh ne pogledamo, vzvišeno. Moje oči opazijo svoje bližnje, dobroto, dogajanje okoli nas. Naše oči so tako pomembne, ker opažajo lepoto, pravi sveta Favstina. Papež jo je leta 2000 in ob tem dejal, da pravzaprav sveta Favstina govori samo tisto, kar je že zapisano v Svetem pismu, le na svoj način. Je svetnica usmiljenja in prva žena, ki je bila v začetku tretjega tisočletja posvečena za svetnico. Ta redovnica, to preprosto dekle, je delala fantastične stvari. Doživela je čudovite misli in darove, ki jih je tudi zapisala.

»Pomagaj mi, da bi bil moj sluh usmiljen, da bi se sklanjala k bližnjim v potrebah, da bi moja ušesa ne bila brezbrizna ob bolečini in vzdihih bližnjih.« Pomembno je, da res znamo poslušati druge. Največ problemov, pa naj bo to na škofiji, v samostanu ali pa med redovniki nastaja, ker drugega ne slišimo, ker je ta tak in tak – prevečkrat sodimo drug drugega. Potrebno se je poslušati med seboj.

»Pomagaj mi, Gospod, da bi bil moj jezik usmiljen, da bi o svojih bližnjih nikoli ne govorila zaničljivo, pač pa da bi imela za vsakega besedo tolažbe in odpuščanja.« Kako pomemben je jezik. Prepričan sem, da jezik pobije veliko več ljudi kot orožje. Slaba beseda, predsodek, nad nekom se razjeziš, na izpitu nekoga zabijemo, človeka ne vrednotimo pravilno po njegovih dejanjih... Zavedajmo se, da je z besedo Bog namreč ustvaril svet in je dejal: »Dobro je.« Človek je čudovito bitje, ki uporablja jezik. Pomembno je, da se vse to, o čemer govorimo danes, začnemo že danes: da gledamo, poslušamo, drugega objamemo in govorimo to, kar nas uči dobri Bog.

»Pomagaj mi, Gospod, da bi bile moje roke usmiljene in polne dobrih del, da bi svojim bližnjim znala delati le dobro in bi nase sprejemala težja in napornejša dela.« Pomembna so tudi konkretna dejanja pomoči. Na letališču sem gledal invalida na letalu. Pomislil sem, kako znajo ljudje pomagati drugim, kako znamo nekaj dobrega narediti.

»Pomagaj mi, da bi bile moje noge usmiljene, da bi svojim bližnjim vedno hitela na pomoč, ne oziraje se na svojo onemoglost in utrujenost. Služenje bližnjim je moj pravi počitek.« Usmiljenje je v konkretnih dejanjih, v dobrih delih, preko duhovnih in telesnih del usmiljenja. Tudi mati Terezija bo septembra razglašena za svetnico. Koliko pomoči je potrebno, ko je potrebno človeka potegniti ven

iz blata, ga sprejeti, očistiti, nahraniti. Beda ni le materialna, ampak tudi duhovna. Pomislimo na vse, ki se naokoli vozijo v tako velikih avtih, navznoter so pa tako osamljeni...

»Pomagaj mi, Gospod, da bi bilo moje srce usmiljeno, da bi čutila vse trpljenje bližnjih in da nikomur ne odrečem svojega srca. Iskreno se bom srečevala tudi s tistimi, za katere vem, da bodo zlorabljali mojo dobroto, toda sama se bom zaprla v Srce usmiljenega Jezusa. O svojem trpljenju bom molčala. O moj Gospod, naj se tvoje usmiljenje odpočije v meni. O moj Jezus, spremeni me v sebe, kajti ti zmoreš vse.«* Te misli, ki jih je zapisala pred svojo smrtjo v svoj dnevnik, so za nas tako zelo pomembne. Oči, ušesa, jezik, roke, noge in srce – s tem sem začel, ker je vse skupaj zelo konkretno.

Naj izpostavim še povezavo med svetim Janezom Pavlom II., sveto Favstino in usmiljenjem. »Gospodove milosrčnosti bom na veke opeval,« je zapisano v Svetem pismu (Ps 89,2). »Zares, danes, na tretji »rojstni dan«, božjega služabnika papeža Janeza Pavla II. smemo slaviti božje usmiljenje.«

Poglejmo še enkrat k tistemu oknu v 3. nadstropju apostolske palače, k papeževemu oknu, in se spomnimo 2. aprila 2005. Bil je večer, vigilija pred praznikom usmiljenja, »bele nedelje«. Resnično, ves svet je gledal k temu oknu, vedoč, da papež umira. Papeževa bolezen se je že dolgo vlekla. Velikonočnih praznikov ni mogel več sam obhajati. Mnogim je v nepozabnem spominu, kako se je papež na veliko noč pojavil na oknu za blagoslov urbi et orbi in hotel izreči velikonočen pozdrav mnogim ljudem na trgu sv. Petra in ob televizijskih sprejemnikih. Ni mogel več govoriti. Samo nema kretnja blagoslova in nepozabno boleči obraz ljubljene papeža. To je bil njegov zadnji pozdrav, njegov zadnji prihod k oknu.

V petek, 1. aprila, sem doživel veselje, da sem z več kardinali in škofi obhajal evharistijo v dvorani zadnje večerje v Jeruzalemu. Ob začetku svete maše je prišla novica, da je sveti oče v poslednjih vzdihih in da je treba vsak trenutek računati z njegovo smrtjo. Bilo je zelo ganljivo, da smo prav v dvorani zadnje večerje v Jeruzalemu molili za svetega očeta in obhajali evharistijo. Proti koncu svete maše je prišlo sporočilo, da gre svetemu očetu spet nekoliko bolje.

»Spominjamo se, kako so nato dogodki potekali. Takrat je bil poleg kardinal Dziwisz. Ob 8. uri zvečer v soboto, 2. aprila, se pravi po liturgičnem običaju že na začetku nedelje (kajti nedelja se liturgično začneja z večernicami sobotnega večna, ki se po pravici zato imenujejo »prve nedeljske večernice«), obhaja tajnih svetega očeta še enkrat sveto mašo ob papeževi smrtni postelji. Bila je že maša nedelje usmiljenja. Zadnjikrat je sveti oče prejel sveto obhajilo pod podobo nekaj kapljic Kristusove dragocene krvi, in ob 21 uri 37 minut se je vrnil domov k nebeškemu Očetu. Tako se je končala njegova zemeljska pot na »nedeljo usmiljenja«, ki jo je on sam vpeljal v jubilejnem letu. Takrat, na

belo nedeljo 2000, je hkrati z 2 novim poimenovanjem te nedelje velikonočne osmine, razglasil za sveto sestro Marijo Favstino Kowalsko, prvo svetnico novega tisočletja.« **

Kakorkoli že imamo že tako različne razlage, je tu samo razlaga te čudovite božje navzočnosti Sveta Favstina je bila pokojnemu papežu tudi navdih, da je razglasil jubilejno leto usmiljenja, leta 2000 je pa v tistem kraju maševal. Tako je papež leta 2002 v kraju Łagiewniki rekel:

»Kako nujno današnji svet potrebuje božje usmiljenje. Iz globine človeškega trpljenja se na vseh koncih sveta dviga klic po usmiljenju. Kjer vladata sovraštvo in maščevanje, kjer vojna povzroča trpljenje in smrt nedolžnih ljudi, povsod tam je nujno potrebna milost usmiljenja, da bi spravila duha in srce ljudi ter vzpostavila mir. Kjer ne spoštujejo življenja in dostojanstva ljudi, je nujna usmiljena božja ljubezen. V njeni luči se izraža nedojemljiva vrednost vsakega človeka. Potrebujemo usmiljenje, da se vsaka krivičnost konča v sijaju resnice.«

Nato je nadaljeval: *»V tem svetišču bi zato danes rad slovesno posvetil svet božjemu usmiljenju z iskreno željo, da sporočilo o usmiljeni božji ljubezni, ki jo je tu oznanjala sestra Faustina, doseže vse ljudi sveta in napolni njihova srca z upanjem. To sporočilo naj bi se iz tega kraja razširilo povsod v naši ljubljeni domovini in v svetu. Naj bi se izpolnila obljuba Gospoda Jezusa Kristusa: od tukaj bo izšla iskra, ki pripravlja svet na moj končni prihod. To iskro božje milosti moramo razžariti in ta ogenj usmiljenja podariti naprej svetu. V božjem usmiljenju bo svet našel mir in človek srečno blaženost! Vam, dragi bratje in sestre, zaupam to nalogo. Bodite pričevalci usmiljenja!«*

S temi besedami bi rad danes zaključil to naše skupno druženje: da res zaupamo v Božje usmiljenju, da se nehamo ukvarjati sami s seboj, ampak da iskreno prosimo iskrenosti: da bom lahko tudi jaz priča usmiljenja. Amen.

*Citati so iz dnevnika svete s. Marije Favstine Kowalske z naslovom Božje usmiljenje v moji duši. Dostopno na spletni strani: http://www.sticna.com/Dnevnik_Svete_Favstine_Kowalske.pdf.

** Citati so iz nagovora kardinala Christopha Schönborna na 1. kongresu o božjem usmiljenju z naslovom Božje usmiljenje. Dostopno na spletni strani: http://pridi.com/wp-content/uploads/2015/12/Kard.Schoenborn_BozjeUsmiljenje.pdf.

V nadaljevanju so sledila še vprašanja mladih škofu.

V kateri red je spadala Favstina Kowalska in od kod izhaja njeno ime?

Njeno ime je bilo Helena, Favstina pa je njeno redovno ime. Preprosto dekle, ki pa je nikjer niso marali, saj je niso želeli sprejeti v samostan, ker je bila preveč rebvna. Morala je služiti, po raznih kmetijah, in ta denar je zbirala in pošiljala domov za brate in sestre. Kasneje so jo sprejele medse red sester Naše Gospe Božjega usmiljenja.

Kako je lahko Bog hkrati pravičen in usmiljen?

Jutri bomo razmišljali o usmiljenjem Bogu v Stari in Novi zavezi. V Stari zavezi je opisanih veliko vojn, bojev, ko so se narodi selili in ko je Bog pokončal mesta... V novi zavezi pa najdemo podobo usmiljenega Samarijana, Jezusa, ki zdravi, obuja od mrtvih.... Prišel je k nam na svet z ljubeznijo. V svetu ni vse krasno, ne moremo pa reči, da je ves svet grozen. Bog je pravičnost, usmiljenje, dobrot, ljubezen, vse skupaj in obenem.

Kako si boste vi konkretno prizadevali za dejanja usmiljenja?

Več stvari sem si dal v delo. Čudovit zgled mi predstavlja pokojni škof Šuštar, kateremu sem bil tajnik; spomnim se najinih obiskov bolnišnic, domov za starejše. Sam grem nekajkrat letno v Sostro, kjer je zavod Pelikan; pa nekajkrat letno k brezdomcem, pa v bolnišnico, kamor me povabijo, da spremljam in obiščem kakšne bolnike. Vsak dan poskušam velikokrat molit, saj tudi sam potrebujem usmiljenje, da si zmanjšam svoj ego, pa na fakulteti, da sme prijazen s svojimi študenti. Ves čas se trudim za to; ob tem vam tudi predlagam, da si preberete dokument Amoris Laetitia, o ljubezni v družini. Nikogar nimamo pravico soditi; vedno moramo imeti v oziru konkretno situacijo, v kateri se posameznik nahaja.

Zapisa: Špela Pucelj

SKAM – Skupnost katoliške mladine